

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage

-

Datum

2 juni 2026

Onderwerp

Ruimtelijke Ontwikkel Strategie Twente en Nationaal Programma Vitale Regio's

Geachte leden van de raad,

In deze raadsbrief informeren we u over twee regionale ontwikkelingen: de Ruimtelijke Ontwikkel Strategie Twente (ROS) en het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR).

Ruimtelijke Ontwikkel Strategie Twente (ROS)

Twente is een economisch sterke regio waar het goed wonen, werken en recreëren is. Het is echter niet vanzelfsprekend dat dit ook in de toekomst zo blijft. Om deze kwaliteit te behouden en tegelijkertijd ruimte te bieden aan nationale opgaven, werken de partners in Twente nauw samen. De economische kracht en groeipotentie van Twente is ook door het Rijk onderkend, Twente is in de Ontwerp-Nota Ruimte aangemerkt als regio met de mogelijkheid voor een schaa sprong in economie en inwonersaantal. Tussen Rijk en regio is daaropvolgend afgesproken dat voor Twente gezamenlijk een verstedelijkingsstrategie wordt opgesteld.

De Rijksoverheid, de provincie Overijssel, de veertien Twentse gemeenten en waterschap Vechtstromen hebben gezamenlijk de ROS opgesteld. Hierin zijn de ontwikkelprincipes en uitgangspunten voor de verdere ontwikkeling van Twente vastgelegd.

Twente kan zich versterken door een schaa sprong in economie, inwonertal en kwaliteit. Met het oog op de toekomst is groei in zowel het aantal inwoners als economische activiteiten noodzakelijk. Zonder deze groei dreigen vergrijzing, bevolkingskrimp en een afname van het draagvlak voor voorzieningen, bedrijven en kennisinstellingen. Om de benodigde groei te realiseren met behoud van de Twentse identiteit, is de ROS opgesteld.

In de afgelopen maanden is input vanuit verschillende bestuursorganen verwerkt tot het concept. Op 6 en 7 mei jl. werden gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van het waterschap via een webinar geïnformeerd over de inhoud van de ROS. Hiervoor heeft u een aparte uitnodiging ontvangen. Van dit webinar is een korte compilatie van de beide sessies gemaakt; In een paar minuten krijgt u een goed beeld van de belangrijkste inzichten en gesprekken.

Klik hier voor de compilatie:

<https://video.sayyeah.nl/5af7630e-a8ee-40b2-a1b0-eaf4057909fd>

Via de volgende links kunt u ook de volledige sessies terugkijken:

- Sessie woensdag 6 mei: <https://youtube.com/live/A7Z92oV4q2l?feature=share>
- Sessie donderdag 7 mei: <https://youtube.com/live/GfjjkEsGVR0?feature=share>

Vervolg: richting uitvoeringsagenda

In de zomer wordt de concept ROS uitgewerkt tot een definitieve versie. In september wordt deze versie besproken in het Bestuurlijk Overleg ROS, waarna agendering plaatsvindt in het BO-MIRT (Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) van november 2026. Tijdige agendering in het BO-MIRT is van belang om daarmee de samenwerking tussen Rijk en regio op deze verstedelijkingsstrategie te bestendigen. Vertraging bij de behandeling van de ROS in het BO-MIRT kan nadelig zijn voor onze regio doordat wij dan de aansluiting missen op politiek-bestuurlijke processen bij de landelijke overheid. De volgende fase na behandeling in het BO-MIRT is namelijk het gezamenlijk uitwerken van de ROS in een uitvoeringsagenda en een investeringsagenda.

De ROS is een richtinggevend document en geen juridisch instrument binnen de Omgevingswet. De verstedelijkingsstrategie is daarmee niet bindend voor anderen dan de betrokken partners. Het vormt een bestuurlijke afspraak tussen de betrokken overheden. Partijen spannen zich in om de ambities te vertalen naar hun eigen beleidsinstrumentarium en hiernaar te handelen.

De strategie kent een regionale insteek en doet geen uitspraken over specifieke lokale situaties. Door toepassing van de opgenomen ontwikkelprincipes ontstaat een samenhangende ruimtelijke ontwikkeling die de kwaliteit en identiteit van Twente als geheel versterkt.

Na afronding van de ROS is het aan gemeenten om de ROS te vertalen naar het eigen beleid. Zoals u weet werkt Almelo momenteel aan de actualisatie van de omgevingsvisie. Daarin worden de principes uit de ROS vertaald naar een visie die past bij Almelo, zodat de stad haar eigen karakter behoudt, aantrekkelijk blijft voor huidige inwoners en tegelijkertijd kan bijdragen aan de nationale woningbouwopgave en de daarmee samenhangende behoefte aan voorzieningen. De ROS vormt daarmee een bouwsteen voor actualisatie van de omgevingsvisie. U heeft daarbij de bevoegdheid om te bepalen op welke wijze deze doorvertaling plaatsvindt.

De conceptversie van de ROS sluit aan bij de lokale ambities van de gemeente Almelo en biedt een goede basis om samen met medeoverheden te werken aan een sterke en vitale regio. De gemeente Almelo is zowel ambtelijk als bestuurlijk betrokken bij de totstandkoming van deze verstedelijkingsstrategie.

Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR)

Naast de ROS is ook het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) een belangrijke regionale ontwikkeling. U bent hierover eerder geïnformeerd via raadsbrief D/25/765315.

In 2023 hebben drie adviesraden het rapport 'Elke Regio Telt' gepubliceerd. Het kabinet heeft de uitwerking van *Elke Regio Telt* ondergebracht in het NPVR. Ook grensoverstijgende samenwerking is toegevoegd aan het NPVR. Twente is daarin aangewezen als een van de 11 regio's. Met de aanwijzing heeft het Rijk zich verplicht intensiever te gaan samenwerken met Twente en dit structureel te borgen.

Plan voor de Regio

De Twenteboard heeft na afronding van de Visie Twente in 2050 (eind 2024) de verhaallijn vastgesteld voor wat toen nog de kansenagenda/toekomstagenda heette. Dit is samen met vertegenwoordigers van de verschillende ministeries gebeurd. Daarin is ruimte gegeven aan de

ambities van Twente zoals beschreven in de Visie 2050 en hoe verschraving van de voorzieningen kan worden doorbroken.

Twente heeft vanaf het begin aangegeven een rol te willen spelen in landelijke opgaven. Daarom is ook gepleit voor opname in de Nota Ruimte — en dat is inmiddels gelukt. De Ruimtelijke Ontwikkelstrategie (ROS) werkt deze afspraken verder uit. Twente kan op termijn een aanzienlijk groter aandeel krijgen in de landelijke verstedelijkingsopgaven, aansluitend bij de regionale ontwikkelingen. De schaa sprong die voor Twente gerealiseerd moet worden vindt ook z'n plek in het kader van het NPVR.

Met procesmiddelen van het Rijk is de 'kansenagenda' de afgelopen periode doorontwikkeld richting het Plan voor de Regio. Het Plan voor de Regio zoals dat is opgesteld bevat 21 regionale opgaven die passen bij zowel de eerder vastgestelde verhaallijn als de uitgangspunten bij het NPVR van het Rijk. Ze geven de inzet weer van Twente voor het NPVR.

De Twenteboard heeft het plan in december 2025 vastgesteld. Op 20 maart 2026 is het besproken en goedgekeurd door de betrokken ministeries (in het interdepartementale directeurenoverleg). Daarmee is groen licht gegeven om samen te werken aan een uitvoeringsagenda. Twente loopt hierin voorop.

Vervolg: richting uitvoeringsagenda

Het ministerie van Binnenlandse Zaken werkt momenteel aan het proces en de vormgeving van de uitvoeringsagenda. Twente denkt mee over de opzet en hoe verder. Parallel hieraan werken we in de regio, onder regie van de Twente Board en met inzet van collega's uit onze organisaties, bedrijfsleven en kennisinstellingen aan de concretisering van de 21 opgaven. Daarbij leggen we ook de koppeling met het coalitieakkoord en mogelijke beschikbare budgetten. Dat is nodig omdat de herijking van de investeringslogica nog niet veel verder is uitgewerkt en er (nog) geen extra geld beschikbaar is gesteld door het kabinet, niet anders dan procesgeld voor de komende jaren. Verder scherpen we onze lobby aan in aanloop naar de behandeling van de rijksbegroting na de zomer. Dit doen wij samen met de andere 10 NPVR -regio's en apart als Twente waar het kan en moet. De kernboodschap: voortzetting van het NPVR met de huidige regio's, nu echt werk maken van de herijking van de beleids- en investeringslogica en structurele middelen voor de uitvoering van onze opgaven.

Er is in de Tweede Kamer brede steun om het NPVR voort te zetten. Toch zijn er nog geen structurele extra middelen toegezegd. Voor Twente is het belangrijk om dit punt te blijven benadrukken en tegelijk kansen te benutten binnen bestaande budgetten.

Naast het beroep wat we moeten blijven doen op het Rijk, vraagt het ook van ons als gemeenten om te blijven zoeken naar mogelijkheden van (co)financiering van de projecten die we straks onder de uitvoeringsagenda willen realiseren.

Met deze raadsbrief hopen wij u voldoende geïnformeerd te hebben over de stand van zaken omtrent de Ruimtelijke Ontwikkelstrategie Twente en het Nationaal Programma Vitale Regio's.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. Dijkstra

R.T.A. Korteland